

Gemeente Scherpenzeel

Speelplaatsenbeleid Scherpenzeel 2016 – 2018

“Buiten spelen, ja natuurlijk!”

Speelplaatsenbeleid Scherpenzeel 2016 – 2018

“Buiten spelen, ja natuurlijk!”

Opdrachtgever: gemeente Scherpenzeel
Afdeling Samenleving

Auteur: R. van Vorstenbosch

Datum: 15 september 2015 (laatste versie:)

Inhoud

1. Samenvatting	3
2. Inleiding	3
3. Bestaande situatie.....	4
4. Demografische ontwikkeling	4
5. Schoolpleinen	5
6. Participatie	5
7. Resultaten inspraak.....	5
8. Voornemens Nieuw Beleid	7
9. Aanpak	7
10. Investeringsplan	10
11. Inwerkingtreding en citeertitel	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.1
Bijlage 1	122
Bijlage 2	133

1. SAMENVATTING

In deze notitie wordt beschreven wat de aanleiding is voor het nieuwe speelplaatsenbeleid.

Vervolgens wordt beschreven hoe de inwoners van Scherpenzeel hebben kunnen participeren en wat dat heeft opgeleverd.

Vanuit een achttal beleidsvoornemens, mede gebaseerd op de inspraakresultaten, wordt de aanpak voor de komende 3 jaar geschetst en vertaald in planning en kostenoverzicht.

2. INLEIDING

Spelen is actueel. We maken ons zorgen of de jeugd niet teveel achter de computer zit en te weinig beweegt.

Vanuit onder andere de GGD Midden Gelderland (VGGM) wordt gepleit voor het buiten spelen (nota "Kinderen in Beeld" VGGM 2015). Buiten spelen draagt niet alleen bij aan gezondheid, maar ook aan de ontwikkeling van sociale, cognitieve en motorische vaardigheden van kinderen. En niet onbelangrijk: op de kosten in de gezondheidszorg wordt op de langere termijn bespaard.

Kinderen geven zelf ook aan dat zij graag buiten spelen, alleen worden de mogelijkheden als saai ervaren. De uitdaging wordt gemist.

Het nieuwe speelplaatsenbeleid is een uitvloeisel van de kadernota "Sport en Bewegen 2013 – 2017" waarin wordt geconcludeerd dat er behoefte is aan een actualisering/nieuw speelruimtebeleid. Onze inwoners, jong en oud, geven aan dat de indeling en inrichting van speelveldjes niet (meer) voldoet aan eisen en wensen van deze tijd. Daarnaast constateert de nota dat er momenteel draagvlak bij de inwoners te vinden is om te investeren in de leefbaarheid en woonomgeving. Dat biedt kansen om inwoners bij de ontwikkeling en uitvoering van het speelruimtebeleid (participatie, vrijwilligerswerk) te betrekken.

De uitwerking van dit onderdeel is opgenomen in het bestuursprogramma "Samen zorgen, Samen leven, Samen werken 2014 – 2018".

Deze notitie legt het speelplaatsenbeleid in Scherpenzeel voor de komende jaren vast waarbij het de ambitie is om een kwalitatief, betaalbaar, gevarieerd en in het dorp passend aanbod van speelvoorzieningen te creëren.

3. BESTAANDE SITUATIE

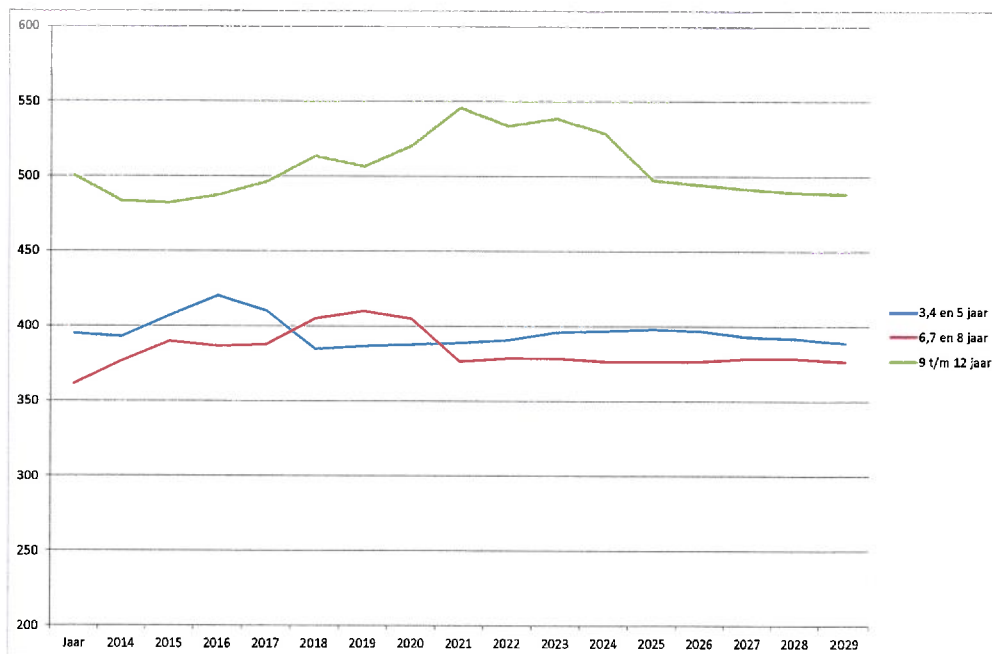
In Scherpenzeel zijn er 22 speelplekken bij de gemeente in beheer. Ingedeeld naar verspreiding over de wijkplatforms: 6 in West, 9 in Oost en 7 in Zuid (bijlage 1). Alle voorzieningen op die plekken zijn geïnventariseerd en verzameld in een database, waarin allerlei gegevens over het betreffende toestel zijn vastgelegd. De database dient als onderlegger voor de registratie van en de controle op onderhoudswerkzaamheden en fungeert als logboek ten behoeve van de jaarlijkse inspecties. In de database is ook het jaar van aanschaf opgenomen zodat ook duidelijk is wanneer een toestel is afgeschreven en moet worden vervangen.

Het algemene beeld is dat de toestellen voldoen aan de gestelde eisen maar op een aantal plekken een gedateerde indruk maken.

Op het eerste gezicht lijken Zuid en West gezien de grootte van de wijken in relatie tot het aantal speelplekken onderbedeeld. In elk van de wijken is in iedere geval een grotere locatie aanwezig die mogelijkheden biedt voor de verschillende leeftijdscategorieën: De Omloop, Koepellaan en Eikenlaan/veld 3.

4. DEMOGRAFISCHE ONTWIKKELING

De prognoses¹ over de bevolkingsgroei laten zien dat het aantal kinderen in de verschillende leeftijdscategorieën, ook op de langere termijn, redelijk stabiel blijft.

¹ Bron: Leerlingenprognose 2014 Planning Groninger verband BV.

Voor het huidige aanbod van speelvoorzieningen betekent het dat het wenselijk is dit op het huidige niveau te handhaven.

5. SCHOOLPLEINEN

De schoolpleinen blijven de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. Met hen is in het verleden de afspraak gemaakt dat buiten schooltijd tussen zonsopgang en zonsondergang de pleinen opengesteld zijn voor de kinderen.

6. PARTICIPATIE

Bij de beoordeling van de bestaande voorzieningen is aan de inwoners van Scherpenzeel gevraagd wat hun bevindingen zijn.

De wijkplatforms hebben schriftelijk aan de hand van een aantal items hun indrukken kunnen weergeven. De wijkplatforms Oost en West hebben hier gebruik van gemaakt. In mei is er een bewonersavond in de Breehoek geweest waar een geanimeerd gesprek plaatsvond over wat goed is en wat verbeterd kan worden aan de speelvoorzieningen.

Ook de kinderen hebben hun zegje kunnen doen. De portefeuillehouder bezocht alle 5 de basisscholen in Scherpenzeel waar met een vertegenwoordiging van de leerlingen (groepen 5 t/m 8) een vijftal vragen werd doorgenomen:

1. Wat vind je het leukste toestel die er in Scherpenzeel is?
2. Welk toestel vind je het minst leuk?
3. Wat zou je anders willen in de speeltuinen?
4. Welke dingen moeten zeker blijven, mogen dus juist niet weg?
5. Wat wil je verder nog kwijt?

In de gesprekken was duidelijk te merken dat de kinderen de beantwoording met hun "achterban" hadden voorbereid.

Daarnaast zijn er het afgelopen jaar ook een aantal verzoeken c.q. suggesties m.b.t. de inrichting van speelvoorzieningen en de aanschaf van bepaalde toestellen van inwoners binnen gekomen. Ook deze nemen we mee in de afwegingen die we maken.

7. RESULTATEN INSPRAAK

Er bestaan hoegenaamd geen verschillen tussen de mening van de kinderen en hun ouders. Beide kwamen met veel dezelfde bevindingen.

Ondergrond: unaniem zijn alle betrokkenen tegen een ondergrond van zand in de speeltuintjes. De zandbak kan dan wel afgedekt worden met een net, de speelplaats zelf nodigt katten uit tot het gebruik als kattenbak. Ook werd veel geklaagd over zand

in schoenen, vieze kleding, enz. De voorkeur gaat uit naar een bodembedekking van boomschors.

Daarmee samenhangend wordt gepleit voor het verwijderen van prikkelbosjes, brandnetels en bramenstruiken. De begroeiing Eikenlaan/veld 3 zou aan de zijde van de Eikenlaan sterk uitgedund moeten worden om sociale controle mogelijk te maken en kinderen meer een veilig gevoel te geven.

Er zijn (meer dan) genoeg plekken en toestellen voor kleine kinderen (tot 9 jaar). Er is behoefte aan toestellen die een uitdaging bieden aan de kinderen van 9 tot met 12 jaar. Het mag allemaal wel wat groter, hoger en vooral spannender. Klimattributen staan volop in de belangstelling van kinderen; de uitdaging wordt vooral bepaald door de moeilijkheidsgraad.

Wipkippen zijn saai en er zijn er teveel; duidelijk het signaal om een aantal te verwijderen. Dat zelfde geldt voor toestellen die niet goed functioneren.

Kinderen pleiten voor een duidelijke scheiding tussen de leeftijdscategorieën. Wel naast elkaar maar niet door elkaar, zodat je wel je jongere broertje of zusje in de gaten kan houden. Een andere suggestie was het inrichten van een paar grotere speelplekken voor de oudere kinderen: de actieradius van deze kinderen is groter en een grotere speelplek biedt meer inrichtingsmogelijkheden. Als voorbeeld werd unaniem De Omloop genoemd als multifunctionele speelgelegenheid waar voldoende uitdaging aanwezig is. Het is dan ook niet vreemd dat De Omloop op nummer 1 staat bij de kinderen.

Hoog, met stip, op de verschillende wensenlijstjes staat de plaatsing van zogenaamde vogelnest-schommels, waar je samen op kunt, hogere glijbanen en rekstokken. In elke buurt is zijn deze toestellen wel gewenst.

In de gesprekken werd ook een tekort aan en de kwaliteit van de trapveldjes genoemd. De speeldruk bepaalt de staat van de veldjes. Door meer veldjes te realiseren kan de speeldruk worden gespreid. Dit komt ten goede aan de kwaliteit. Men is zich zeer bewust van de kosten van kunstgras en dat dit niet op elk trapveldje kan worden aangelegd.

Kinderen doen de suggestie om een BMX (crossfiets) baantje te maken. Het braak liggend terrein bij De Omloop is hiervoor al eerder als tijdelijke locatie in beeld geweest.

Er is ook verschillende² malen een lans gebroken voor het spelen in de natuur/groen. Het biedt kinderen op een haast vanzelfsprekende wijze uitdaging en draagt bij aan de ontwikkeling van creatieve, motorieke en andere vaardigheden. Randvoorwaarden zijn een afscherming van het verkeer en huisdieren.

² Speel-o-theek, "Masterplan Dorpspark Scherpenzeel", bewonersbijeenkomst 19 mei

Concrete voorstellen zijn het inrichten van een belevingstuin bij De Breehoek, een kinderspeelbosje in park Scherpenzeel en het herinrichten van openbaar groen tussen de Maatjesschool en Doornboomspark/Boslaan.

8. VOORNEMENS NIEUW BELEID

- Diversiteit: we houden meer rekening met de verschillende leeftijdscategorieën. Dat betekent dat nieuwe aanschaffingen en plannen, met name op de korte termijn, vooral gericht zijn op de leeftijdsgroep 9+ en wat zij leuk vinden.
- Duurzaam: in deze tijd van klimaatverandering en schaarste is het zaak te letten op het gebruik van grondstoffen en energie. Het gaat er om minder afval en uitstoot van schadelijke stoffen te produceren of het hergebruik van materialen. Het is van belang om een bijdrage te leveren aan het behoud van natuur en ecosystemen.
- Passend: rekening houden met het plattelandskarakter Scherpenzeel.
- Betaalbaar: de huishoudportemonnee van de gemeente staat onder druk. Dus kritisch kijken naar wat financieel wel en niet mogelijk is.
- Beheers- en onderhoudsvriendelijk: dit werkt kostenbesparend.
- Nieuwe woonwijken: rekening houden met het ruimtebeslag dat nodig is om speelplekken te realiseren. De financiering van deze locaties wordt opgenomen in de grondexploitatie van het betreffende uitbreidingsplan.
- Samen: rekening houden met het medegebruik door kinderen met een beperking. Veelal kunnen met kleine wijzigingen speelplekken geschikt gemaakt worden voor kinderen met een beperking. Te denken valt aan de toegankelijkheid of de keuze voor een bepaald toestel. Een mooi voorbeeld is de vogelnetschommel. Het betekent niet dat ieder speelplek of toestel geschikt moet zijn voor kinderen met een beperking.
- Veilig: kinderen en hun ouders moeten er op kunnen rekenen dat de speeltoestellen veilig zijn. De wettelijke verplichting om veilige toestellen aan te bieden is geregeld in het Attractiebesluit³. De gemeente Scherpenzeel voert het Attractiebesluit uit voor de speelplekken die onder haar verantwoordelijkheid vallen.

9. AANPAK

ALGEMEEN

Daar waar de overlast van katten het grootst is beginnen we met het aanbrengen van boomschorssnippers. Dat gebeurt gefaseerd in de komende 2 jaar. Daar waar geen problemen zijn blijft de huidige bodem van zand gehandhaafd.

³ Bijlage 2

Overlast gevende bosschages en struiken worden gesnoeid of verwijderd. De binnenkant van hekwerken wordt vrij gemaakt van beplanting. Aanschaf van hogere rekstokken op een aantal plaatsen ten behoeve van oudere kinderen. Het aantal wipkippen zal op termijn en gefaseerd vervangen worden door uitdagender toestellen

WEST

In West gaan we uit van consolidering van de huidige situatie. Op korte termijn geen veranderingen. De inrichting van de speelplekken moet wel meer worden afgestemd op gebruik door een bepaalde leeftijdscategorie. Dus bij afschrijving niet een op een vervangen maar kijken wat het beste past.

Bij Eikenlaan/Veld 3 snoeien om de sociale veiligheid / controle te vergroten.

In samenwerking met JOS promoten van de moestuintjes bij de Eikenlaan/Veld 3.

OOST

De locaties aan de Geerhoek en Roeterskamp meer richten op gebruik door kleuters. Voor de Geerhoek betekent dat verplaatsing van een aantal toestellen naar elders. Geerhoek biedt ook ruimte voor plaatsing van een vogelnestschommel.

De locaties Dorperhoek en Krommestuk komen in aanmerking voor renovatie. Gezien de beschikbare middelen wordt dat in 2017 en 2018 gedaan.

De Biezenkamp wordt uitgebreid met een 9+ toestel.

De Omloop is een complete, aansprekende en toekomstbestendige locatie. De komende jaren zijn geen werkzaamheden voorzien anders dan onderhoud.

ZUID

De locaties Akkerwindelaan en Hoefbladlaan willen we meer richten op een eigen specifieke leeftijdscategorie. De Akkerwindelaan meer geschikt maken voor kleine kinderen (8-). De Hoefbladlaan richten op 9+.

De Koepellaan biedt veel mogelijkheden: qua ligging en qua grootte. In 2017 ontwikkelen we een renovatieplan voor deze plek. In ieder geval is de upgradering van het trapveldje een onderdeel van het renovatieplan.

IN DE WACHT

Doornboomspark/Boslaan: afhankelijk van de situatie na sluiting en sloop van CBS De Maatjes willen we nadrukkelijk de mogelijkheid open houden om het bos(plantsoen) als speelbos open te stellen. Voorwaarde is wel dat dit voornemen past binnen de herontwikkeling van vrijkomende schoollocaties.

De ideeën voor een kinderspeelbos in het Park Scherpenzeel waarderen wij positief. Dat geldt ook voor het plan van de Speel-o-theek om een belevings-/natuurtuin te realiseren nabij de Breehoek. Maar de financiële middelen zijn beperkt. Prioriteit ligt

bij de aanschaf en plaatsing van toestellen voor de 9 tot 12 jarigen. Mogelijk dat via fondsen middelen gegenereerd kunnen worden.

In de grondexploitatie van het plan Akkerwindelaan is de realisatie van een eenvoudig trapveldje opgenomen. Mocht de voorkeur uitgaan naar een meer ambitieus plan dan volgt nog separaat een voorstel.

In het inrichtingsplan Heijhorst is ten laste van de grondexploitatie een speellocatie gepland.

Uitvoering is pas aan de orde na realisering van (een gedeelte van) de bouw van woningen.

10. INVESTERINGSPLAN

In 2016 is er eenmalig € 25.000 beschikbaar. Vanaf 2017 is er jaarlijks € 5.000 uitgetrokken. In totaal is in de looptijd van deze notitie € 35.000 beschikbaar

Locatie	Actie	Kostenraming
Biezenkamp (2016)	Toestel 9+	€ 9.000
Eikenlaan (2016)	Toestel 9+	€ 9.000
Koepellaan (2016)	Vogelnestschommel	€ 4.000
Geerhoek (2016/2017)	Vogelnestschommel	€ 4.000
Dorperhoek (2016/2017)	Toestel 9+	€ 9.000
Algemeen	Boomschorso.a. Biezenkamp (2016)	Regulier onderhoudsbudget
Algemeen	Snoeien	Regulier onderhoudsbudget
Akkerwindelaan/Hoefbladlaan	Aanpassingen leeftijdscategorieën	Regulier onderhoudsbudget
Doornboomspark/Boslaan	Speelbos	Regulier onderhoudsbudget
Koepellaan	Renovatie, o.a. lavamengsel trapveld	Regulier onderhoudsbudget
Heijhorst	Aanleg speelvoorziening	Grex
Akkerwindelaan (uitbreiding)	Trapveldje	Grex

11. INWERKINGTREDING EN CITEERTITEL

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van 26 november 2015 .

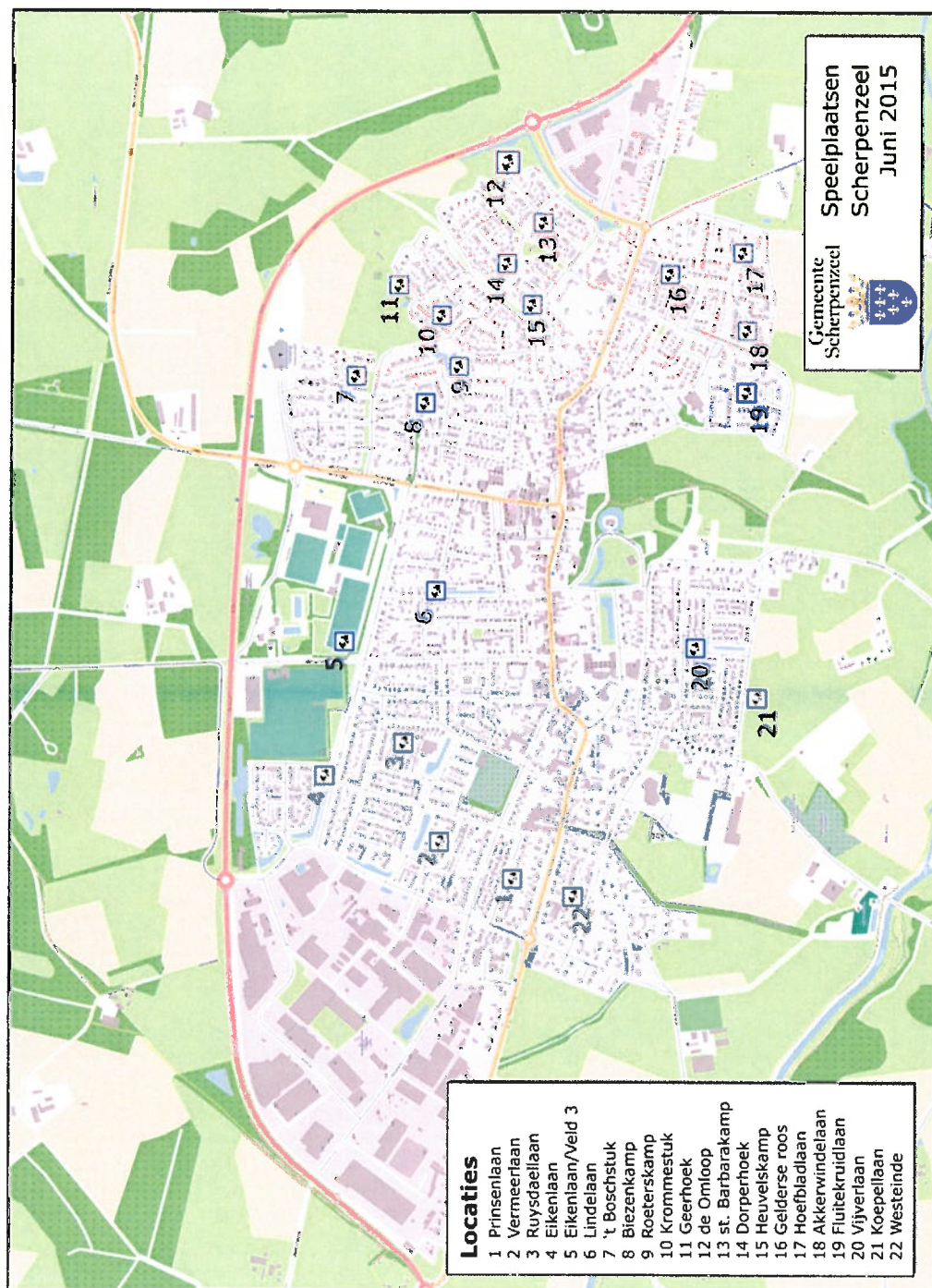

B.S. van Ginkel-Schuur
griffier

B. Visser
voorzitter

Bijlage 1

Bijlage 2

WAS: Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen

Voor speeltoestellen geldt sinds maart 1997 het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen of kortweg het WAS. Dit Besluit heette tot september 2003 het Besluit Veiligheid attractie- en speeltoestellen (attractiebesluit of Bvas). De volledige tekst van het WAS is te vinden op www.wetten.nl.

Handhaving

De Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit is de instantie die het WAS handhaaft (www.nvwa.nl).

Geldigheid

Onder het WAS vallen speeltoestellen, attractietoestellen en waterglijbanen. Een speeltoestel wordt gedefinieerd als: Een inrichting die bestemd is voor vermaak of ontspanning, waarbij uitsluitend van de zwaartekracht of de fysieke kracht van de mens gebruik wordt gemaakt.

Het WAS is niet van toepassing op:

- speeltoestellen in de achtertuin; deze vallen onder het Warenwetbesluit Speelgoed
- speeltoestellen die kinderen zelf maken als onderdeel van het spel (bouwspeelplaatsen)

Eisen in het WAS

In het WAS staat dat speeltoestellen veilig geproduceerd en beheerd moeten worden. Richtlijnen hiervoor staan in de Europese normen voor speeltoestellen en waterglijbanen. Het WAS verwijst naar deze normen als een goede manier om aan de wettelijke eisen te voldoen. Maar een toestel hoeft niet perse aan deze normen te voldoen. Een producent kan ook op andere wijze dan door het volgen van de normen hetzelfde veiligheidsniveau bereiken.

Risico's waarmee rekening gehouden moet worden,

Gevaren ten gevolge van:

onvoldoende draagkracht van het toestel;

het verlies van evenwicht van het toestel;

de toegepaste elektrische energie;

de toegepaste mechanische, pneumatische of hydraulische energie;

een defect in het bedieningscircuit of defecten in de energievoorziening;

het gebruik van het toestel, waaronder vallen, snijden, beklemming, afklemming, verstikking, botsen en overbelasting van het lichaam;

de toegankelijkheid en bereikbaarheid van het toestel, waaronder de toegankelijkheid bij defecten en noodsituaties;

mogelijke interacties van het toestel en de passagiers met de omgeving waaronder omstanders;

het binnenklimaat van omsloten ruimten, waaronder voldoende ventilatie en voldoende verlichting; gebrekkige onderhoudsmogelijkheden;

het monteren, demonteren en hanteren van het toestel; brand; hinderlijke straling; blootstelling aan chemische stoffen; blootstelling aan biologische verontreiniging.

Verplichtingen van de fabrikant

De fabrikant moet ervoor zorgen dat het speeltoestel veilig ontworpen en gebouwd is. In bijlage I van het WAS staan de algemene eisen genoemd waarmee rekening gehouden moet worden. In de aangewezen Europese normen voor speeltoestellen staan deze algemene eisen nader gespecificeerd.

Technisch constructiedossier

Elk toestel moet een technisch constructiedossier hebben. In bijlage II van het WAS is vermeld wat er in het dossier moet staan.

Gebruiksvoorschrift en identificatie

Elk toestel moet een Nederlandstalige gebruiksaanwijzing hebben. Op elk toestel moet tevens de naam en het adres van de fabrikant /importeur staan en het bouwjaar en typeaanduiding van het toestel.

Verplichtingen van de beheerder

De beheerder moet ervoor zorgen dat het toestel veilig te gebruiken is. Dat wil zeggen dat het veilig geïnstalleerd en goed onderhouden moet zijn. Dit geldt ook voor het bodemmateriaal. Speeltoestellen die voor 26 maart 1997 in gebruik waren moeten wel veilig zijn maar hoeven geen certificaat van goedkeuring (typekeuring) te hebben.

Typekeuring

Speeltoestellen van na 1997 moeten een certificaat van goedkeuring hebben. Dit certificaat moet uitgegeven zijn door één van de aangewezen keuringsinstellingen (ofwel aki's). Als een toestel aangepast wordt moet dat doorgegeven worden aan de keuringinstelling. Deze beslist dan of het toestel opnieuw gekeurd moet worden. Meestal zorgt de fabrikant of importeur voor een typekeuring. Als zij dat niet doen verschuift de verplichting naar de beheerder.

Logboek

Elk speeltoestel moet een logboek hebben. In dit logboek moeten gegevens over de fabrikant/importeur, de installateur, eigenaar en beheerder staan. Tevens staan hierin gegevens over het toestel zelf, keuringen, inspecties, onderhoud en ongevallen. Ook toestellen die voor 1997 in gebruik waren, moeten een logboek hebben. De beheerder houdt het logboek bij en bewaart dit. De inspecteurs van de NVWA kunnen altijd het logboek van een toestel opvragen. In bijlage III van het WAS staan de eisen voor een logboek. Een algemeen voorbeeld van een logboek kunt u als PDF downloaden. Medio 2015 zal de verplichting voor het logboek uit het was verdwijnen. Ook daarna blijven beheerders verplicht om, op de één of andere manier aan te tonen dat ze er voldoende aan doen om de toestellen veilig te houden.